

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE

GARENPLAATS, GENT.

Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

AANKONDIGINGEN:

Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

Wij berichten de landbouwers dat de rondtragers van dit blad altoos het blad « VOORUIT » bij zich hebben.

Abonneert er U op!

Het geeft een volledig Kamer-verslag, verschijnt 7 maal in de week en kost maar fr. 2-30 voor 3 maanden.

Steunt onzen strijd.

Eene belangrijke geschiedenis

De weerwraak van Cartouche

Ah boer, mijn vriend, dit moet ge lezen, want het is eene belangrijke en leerrijke geschiedenis. Wij weten allen, dat als een dief ziet dat men zijne schelmstukken bekend maakt, hij tracht zich op den persoon die zijne deugnietrijen aan het licht brengt, te wreken.

Sinds zeer lang werden de arme Gentsche loonslaven, in fabrieken en werkhuizen, op schandelijke wijze bestolen. Men zegde dat ze maar 80 meters geweeft hadden als ze er 100 geleverd hadden, en de fabrikanten, die reeds zoo rijk zijn, staken den prijs van de 20 meters die zij aan de arme werkmensen ontstolen, in hunnen zak!

Was dit eerlijk? Neen! en onze vriend Anseele vindt dit ook.

In de Kamer, te Brussel, maakte hij deze schanddaden bekend, en zegde daarbij dat al die rijke heeren zich tegenover het werkvolk gedroegen gelijk Cartouche en Compagnie, de bekende dievenbende.

De rijke fabrikanten waren woedend, omdat hun oneerlijk gedrag uitkwam; zij konden nu het werkvolk niet meer ongestraft uitbuiten en daarom zwoeren ze zich te wreken op Anseele, die hunne diefstallen bekend maakte.

Eene nuttige inrichting

Geene menschen zijn meer te beklagen dan de Gentsche fabriekwerkers. Gansche dagen staan ze in die vuile kotten, waar ze vergiftigde lucht inademen, en alzo langzaam maar zeker verwijnen en wegsterven. Voor een hongerloon moeten ze zich daar doodwerken, en op dit zoo zuur gewonnen stukje brood, wordt hen dan nog door zeer rijke bazen een groot deel afgetrokken.

Eenige vrienden die het met het werkvolk goed meenden, besloten zich te vereenigen om aan dien ellendigen toestand een einde te maken.

In 1881 stichtten zij de « Vooruit », de machtige samenwerking, waarop thans al wat van uitbuiting leeft, of door uitbuiters betaald en ongekocht wordt, sinds een paar maanden op scheldt en lastert!

Men beschuldigt die Maatschappij, en haren beheerder, vriend Anseele, van al wat maar slecht is: loondiefstal, tyrannie, enz. Hoe lasterend dit alles is, zult ge zelf wel gaan inzien.

Al de leden van « Vooruit » krijgen, in geval van ziekte gansch kosteloos, brood, geneesheer en medecijnen.

Op 60 jarigen ouderdom ontvangen de oude leden een pensioen van 1 frank daags, zonder een cent inleg te moeten betalen.

Eh wel, vriend lezer, kent ge eene enkele Maatschappij, een enkel patroon onder al degene die zoo hard op ons roepen, die zoo iets doet?

En zoudt ge u niet zeer gelukkig achten in uwen ouden dag 1 frank daags te hebben. Dit doen wij, en onze tegenstrevers lasteren ons. Doch wij geven er weinig om; 't is de weerwraak van Cartouche.

Hoe wij uitbuiten

« Vooruit » gebruikt ongeveer 150 werklieden en bedienden. Alle leugenaarsgazet-

ten, die door de bende Cartouche en Cie betaald worden om op ons te lasteren en te schelden, roepen nu sinds 2 maanden dat wij onze werklieden uitbuiten.

Eh wel, ziehier eenige loonen:

De meeste werklieden van « Vooruit » moeten maar 8 uren daags werken: anderen werken 9 uren; niemand meer dan 10 uren. Op de ateliers der rijke patroons werkt men van 12 tot 14, ja zelfs 16 uren daags, en dan wint men nog de helft minder dan in « Vooruit ».

En dit in evenredigheid voor al het overige.

Men ziet dus dat « Vooruit », die samengesteld is uit arme werklieden, tweemaal, ja zelfs driemaal meer loon betaald dan de rijke patroons!

En « Vooruit » wordt belasterd! Natuurlijk, de rijke bazen zijn bang dat hun werkvolk zou vragen evenveel te winnen als de werklieden in « Vooruit »!

Daarbij moet men bij de rijke bazen nog de kosten dragen van olie, garen, licht, ma-

schoenmakers winnen 45 centiemen per uur; de schoenlappers van 35 tot 40 ct. de broodvoerders 26 franken voor 54 uren arbeid of 49 centiemen per uur; de bakkers 50 centiemen per uur; enz.

Eh wel, vriend lezer, vindt ge ook niet dat de werklieden in « Vooruit » uitgebuit worden? Niet waar, de rijke patroons en de rijke kasteelheeren betalen u ook 50 centiemen per uur, gelijk « Vooruit »?

Het zweetstelsel in « Vooruit »

« Vooruit » die zulke hoogeloonen betaalt, zegt aan zijne werkmensen dat zij dagelijks een zeker, bepaald werk moeten afdoen.

Daarom worden wij ook gelasterd! Gij voert het zweetstelsel in, zeggen onze tegenstrevers, wier werklieden zich moeten doodwerken om een droog stukje brood te verdienen.

Dit is leugen!

Het werk dat in « Vooruit » op 8 uur moet gedaan worden, kan door eene werkster van middelmatige behendigheid in 6 of 7 uren afgedaan worden.

Meer nog: Als een meisje meer afmaakt dan hetgeen zij moet doen, dan wordt haar voor dit meerder werk, ter aanmoediging, eene vergoeding toegestaan.

Legt dit meisje min werk af dan haar opgelegd is, dan wordt haar geen centiem afgetrokken!

Legt een meisje regelmatig meer werk af dan het haar opgelegde, dan krijgt zij vermeerdering van loon.

Is er in gansch België een atelier waar zulks gebeurt?

En voegt daarbij dat de meisjes in « Vooruit » in een echt paleis werken: gezond, goed verlucht en verlicht, (de naaimachines door de elektriciteit bewogen, zoodat ze zich in het minst niet moeten vermoeien.

Afhoudingen van loon

De bladen, betaald door mannen, die hunne werklieden op alle wijzen bestelen en bedriegen, durven ons ook nog beschuldigen het loon onzer naaisters af te houden.

Ziehier het feit:

« Vooruit » betaalt een minimum van loon aan zijne naaisters gelijk aan al zijne bedienden. Dit loon wordt voluit betaald en niets wordt er van afgehouden.

Maar het bestuur heeft een premiestelsel ingesteld voor de werkmeisjes die het minimum van voortbrengst overschreiden. Deze meervoortbrengst wordt betaald op de volgende wijze: 60 per honderd in geld, 15 per honderd in hare weerstandskas en 25 per honderd in hare reiskas.

Geene enkele wet verplicht een nijveraar of maatschappij premien toetestaan aan de werklieden voor de meervoortbrengst. Indien « Vooruit » zich dus bepaald had, het vastgestelde minimum van loon te betalen, en niets meer dan dat, dan ware hij in regel met de wet. Maar hij betaalt meer, hij betaalt de meervoortbrengst en aanstonds komt de wet en zegt: « Ik ben verkracht! » Merk wel op dat het afhouden op het meerwerk door het personeel zelf werd toegestemd en dat ze regelmatig op de boeken der kashoudster werden ingeschreven!

Sommige bladen, welke door Cartouche en Cie onderhouden worden, hebben beweerd dat « Vooruit » deze 40 per honderd in zijn zak stak.

Dit is op het tribunaal valsch bevonden.

Om echter al het domme en belachelijke te vatten van dezen laster, moet men weten dat « Vooruit » jaarlijks fr. 10,000 aan loon meer betaalt dan zijne concurrenten, en dat hij ten hoogste 200 frank zou

Eduard Anseele

Volksvertegenwoordiger en beheerder van VOORUIT

Een uitbuiters, die de werkmeisjes van 30 tot 35 centiemen per uur betaalt, en aan de werklieden van 40 tot 50 centiemen per uur.

En gij, werkmans van stad en buiten, die bij rijke bazen werkt, hoeveel wint gij?

12 jongenshemden	1,42	1,80	0,70
12 id.		2,40	0,80
12 zware vrouwenh.		2,40	1,75
12 lichte id.		2,16	1,50
12 fantaisiehemden met borduren		2,64	2,00
12 blauwe manshemden		2,76	1,80
12 fantaisiehemden	3,12	4,56	2,75
12 witte manshemden, platstuk en patten		3,70	3,00
12 jakken		3,84	2,20
12 id. met patten		5,04	2,40
12 schorten - continues	3,84	4,20	2,20
1 fantaisiebroek		0,35	0,25
1 onderrok 3 volants		0,90	0,50
1 voorschoot 2 zakken		0,07	0,07
1 id. met 2 zakken		0,10	0,10
1 fantaisie-voorschoot		0,25	0,25

Alen betaalt in Vooruit, voor maken van:

chien, hetzij eene uitgave van ongeveer 2,50 fr. per week.

De naaisters van « Vooruit » krijgen dit alles kosteloos!

Meisjes van 16 jaar winnen, in de schoenmakerij, 19 centiemen per uur om een gemakkelijk werk te doen, dat men in een half uur tijd leert. Zij krijgen 8 uren om werk af te maken, waarvoor eene volle werkster maar 6 uren noodig heeft!

Aan de naaisters alléén betaalt « Vooruit », jaarlijks 8000 fr. meer loon dan de rijke bazen.

Meisjes die bottienen stikken winnen 38 centiemen per uur, zonder kosten.

Dat men ons in gansch België een werkhuis toone waar men zulke loonen betaalt! Wat de loonen der mannen aangaat, de

Telefoon 326

heestew. 7

flesschen, per

20 flesschen

fr. 3,00

tra fr. 5,00

teruggebrachte

0,20

huis bestellen

AAS

et grootste en

e vinden op den

en Duitsche

gevaarborgd

tie.

ONS der beste

land, te begin

RANSELT (cal

van fr. 0,75 tot

an Bébés, enz.

EU

HUISBRUG

ET

Poudres de sant

erken der maag,

en schenken de

tengere lieden.

post fr. 2,20 in

de apotheke

verrijgbaar in

ORUIT

edanigheid en

nder magazijn

dstoffen en

in de laagste

socialiteiten

S

Bargiebrug

EN EN

STRAAT

aan al onze

id met aller

door de kun

en Hoest, Keel

de flesch.

de Borst

alle borstont

middellijk en

ste bronchiten.

30 de doos.

del tegen den

der kinderen.

iddelen tegen

gebruikt hebt,

theken Voor

eltijde verlich

en verheugen.

bereide Va

Vooruit, zeer

in geneesmid

ed te zuiveren,

gezondheid en

50 de flesch.

inavijn van

ste Quinquina

le lichaamsge

en te genezen,

et genoegzaam

elust en eene

de flesch.

aan 1 frank

k een onfeil

ntworm aan

este elementen

s uitmuntend

komt de huid

an het bloed,

honderd.

de genezing

ereen en wor

gen de Tand

en tegen het

an fr 2,50

makersbond

enstraat, 195

prijscourant zal

E REKENEN

nd en voordede

autemas

176, Gent.

gewonnen hebben, hadde hij de 40 per hon-
derd in zijne kas gestoken.

En zeggen dat er, niettegenstaande dit,
magistraten gevonden werden om « Voor-
uit, » die zulke hooge loonen betaalt, te
veroordeelen.

Galei en slavendrijver

Alle leugenaars bladen zijn het eens om
te verklaren dat « Vooruit » eene galei is,
en Ansele een tyran.

Eh wel, vriend lezer, in deze galei zingen
de meisjes van 's morgens tot 's avonds; zij
moeten er maar 8 uur werken; hebben
een half uur tijd om hunnen boterham
te eten, winnen 30 tot 38 centiem
per uur; werken in een werkhuis als een
paleis zoo schoon, zoo gezond en zoo wel
verlucht en verlicht! Zij moeten zich niet
vermoeien, daar al de machienen door de
electriciteit bewogen worden, en krijgen
kosteloos al hun naaigerei!

Zoudt gij uw werk niet willen verlaten,
lezersessen, om ook in deze galei te gaan
werken?

En nu van tyrannie gesproken: die is
volkomen onmogelijk. De meisjes hebben
afgevaardigden in het bestuur, en dit
bestuur staat boven Ansele.

Ansele moet aan dit bestuur gehoorzamen
en er zich aan onderwerpen.

Meer nog: boven dit bestuur staat nog de
algemeene vergadering der samenwerkers,
en boven dit het Midden-Comiteit en de
partijvergadering.

Van al deze lichamen maken de meisjes
deel, gelijk al de bedienden, en men komt
dan nog vertellen dat er tyrannie bestaat:
't is al te dwaas!

Dank!

't is al wat er overblijft van de beschuldi-
gingen onzer tegenstrevers, die geen nadeel
kunnen doen aan den machtigen invloed van
« Vooruit » noch van de Werklieden-partij.
Zij zullen voornamelijk voor uitslag hebben
de aandacht van 't publiek en voornamelijk
van de werklieden te hebben geroepen op
onze samenwerkende maatschappijen.

Dank aan de monster-reklaam die de
gansche pers voor haar heeft gemaakt, zal
iedereen weten hoe hoog onze samenwer-
kende maatschappijen verheven zijn boven
de kapitalistische inrichtingen.

Onze samenwerkende maatschappijen
werden door armen gesticht. Zij maken het
leven min zwaar aan de werkmansgezinnen
door den prijs der koopwaren te verminder-
ren. Zij hebben o. a. den prijs van 't brood
3c tot 40 p. h. vermindert.

Zij hebben instellingen van voorzienigheid
en solidariteit, en boekeringen in 't leven
geroepen. De werklieden die zij gebruiken
zijn vrij en winnen veel grotere loonen dan
gelijk waar. Zij hebben het zedelijkheidsge-
voel der werklieden verhoogd.

Het zijn kiemen der toekomstige samen-
leving, die zich in den schoot der hedenda-
gische samenleving ontwikkelen.

Morgen weet iedereen zulks. Daarom aan
allen die ons zoo sterk gelasterd hebben,
roepen wij toe: Dank!

« Vooruit » voor de rechtbank

Den 26 October werd het proces tegen
« Vooruit » opgeroepen.

De getuigenissen der meisjes waren ver-
ward over het gebruik der afhoudingen van
40 t. h. op de betaling van haar meerwerk
onder den vorm van gratificatie. Zij hadden
zich blijkbaar beklagd zonder te weten
waarover.

Op één punt waren al de werksters van
« Vooruit » 't akkoord: er bestond geene
tyrannie in « Vooruit », men mocht er vrij
reklameeren en de loonen waren er hooger
dan elders.

Deze eenparige getuigenis zelve moest het
proces doen vallen.

Waarom zou « Vooruit » afhouden op
eene gratificatie, wanneer hij uit eigen bewe-
ging de hoogste loonen van België betaalt?
Waarom zou hij het doen, wanneer men
weet dat die afhoudingen tot 200 fr. per
jaar beloopten en zijne meerloonen 7000 à
8000 fr. meer bedragen dan wat zijne con-
currenten betalen.

Er kon hier dus geen spraak zijn van af-
houdingen in den zin, dien de wetgever aan
het woord moest hechten toen hij de wet
invoerde, namelijk door bedriegelijke mid-
delen het loon der werklieden snoeien, om
zijn eigen zak te vullen.

La Flandre libérale zelve verklaarde na het
proces, dat noch « Vooruit », noch zijne
bestuurders hun persoonlijk voordeel voor
doel hadden, toen zij dat stelsel invoerden.

Welk misdadig doel konden zij dan wel
voor ogen hebben?

Met deze bekentenis is de beschuldiging
gevallen.

Al die beweegreden hebben natuurlijk het
tribunaal niet getroffen, trots de schitterende
pleidooien van M^r De Bruyne en gezelschap
Ansele.

Het gerecht was te werk gesteld om te
veroordeelen, het moest veroordeelen, het
heeft veroordeeld.

De vijf beheersers van « Vooruit » werden
gestraft, elk met 9 maal 10 fr. boet, Ansele
en Foucaert definitief, Van Beveren, Van
Gyseghem en Sefers voorwaardelijk.

Gezelschap Beersblock kreeg 9 maal 5 fr. boet,
gezel Pankoeck werd vrijgesproken.

Dit vonnis zal noch diegenen treffen die er
persoonlijk het voorwerp van zijn, noch
« Vooruit », noch de Werklieden-Partij, die
men zedelijk heeft willen kwetsen. Nooit is
de Partij eendrachtiger, geesdriftiger opge-
treden als in de laatste dagen.

Met liefde en overtuiging worden de
boeten der gestraften door eene inschrijflist
gedekt en er is reeds overschot.

De werkende klasse heeft gevoeld wie de
vijand is, wat hij wil, namelijk hare organi-
satie vernietigen.

De werklieden kennen « Vooruit » en zij
kennen 't gezelschap Cartouche en Cie,
hunne keus is sinds lang gedaan.

Leve « Vooruit! »

De Kiezing

VOOR DEN

Werkrechtvaardig uitgesteld

De kiezing voor de Werkrechtvaardigen, die op
einde December moest plaats grijpen, is tot
Maart van het volgende jaar uitgesteld.
Daarenboven is het volgens de wet toe-
gevoegd:

De stemming heeft plaats in de gemeente,
Nochtans zullen de gemeenten, welke
minder dan 30 kiezers tellen, verenigd kun-
nen worden met één of meer aanpalende
gemeenten, om eene stemmings afdeeling uit
te maken.

Het vereenigen dezer gemeenten wordt
bij koninklijk besluit verricht, de Bestendige
Deputatie aanvaardt zijde. Het koninklijk
besluit duidt de gemeente aan waar de stem-
ming gebeurt.

Een koninklijk besluit dat ter uitvoering
der tegenwoordige wet te nemen is, zal aan-
duiden op welke wijze de kiezing zal plaats
grijpen.

De stemopneming wordt gedaan in de
kantonshoofdplaatsen tot het gebied behoo-
rende.

De tegenwoordige wet is verplichtend
daags na de afkondiging.

Te vergeefs vroeg Ansele nieuwe om-
schrijvingen in te richten en de rechtspraak
uit te breiden tot de landbouw-werklieden.

Socialist Caviot vroeg ook, om de pa-
troons te verplichten de zittingen van de
verzoeningsraaden bij te wonen, ende rechts-
pleging kosteloos te maken.

De kiezing voor den Werkrechtvaardig
zal dus niet plaats hebben in de aanstaande
maand December, maar in de maand Maart
1897.

Wij moeten van deze gelegenheid gebruik
maken om goed de propaganda te organi-
seren. De tijd die ons van nu tot de kiezing
overblijft moeten wij goed wij goed benut-
ten.

RAADGEVINGEN

VAN DEN

DOKTOOR

Middel tegen de hoofdpijn

Eene nieuwe behandeling van hoofdpijn
is in geneeskundige kringen te Berlijn ge-
vonden, nadat de aanleiding daartoe van
Londen was uitgegaan.

Daar deed namelijk een arts de waarne-
ming, dat zijne hoofdpijn, die, als bij zoo-
vele andere menschen, hare oorzaak had in
te sterken bloedsaandrang, bij het opslur-
pen van koud water verminderde en som-
tijds zelfs geheel ophield.

Een Duitsche arts, dr. Kronecker, heeft
de physiologische waarneming gedaan dat
het opslurpen van koud water den pols ver-
haast. Deze beide feiten nu gaven aanlei-
ding om verdere waarnemingen en onder-
zoekingen te doen met betrekking tot den
samenhang tusschen bloeddruk en hoofd-
pijnen, waarbij men tot het merkwaardige
resultaat kwam dat onder zooveel gevallen van
hoofdpijn, een groot deel zich na het op-
slurpen van koud water verbeterde; dat bij
een ander kleiner deel de hoofdpijn onver-

anderd bleef en dat bij de overigen de pijn
zelfs verergerde.

Daar er geen goedkoop en ook geen
onschadelijk medecijn te vinden is, zoo
kan ieder die aan hoofdpijn lijdt de werking
van het koud water aan zich zelve beproe-
ven.

Het schommelen van kleine kin-
deren is gevaarlijk

Zeer dikwijls komt het voor, dat de dokter
bij kinderen van 1/2 tot 2 jaar geroepen
wordt, die plotseling door hevige krampen
zijn overvallen, zonder dat de moeder de
oorzaak er van weet te noemen. De dokter
komt echter spoedig te weten, dat het kin-
dermeisje of eene andere verzorgster door
een snel draaiende beweging of schommel-
ing met het kind op den arm den kleine in
den gevaarlijken ziekte-toestand gebracht
heeft. Het is wel eens voorgekomen, dat een
dienstmeisje met een klein kind op den arm
op de maat van een draaiorgel een walsje
maakte en na afloop daarvan slechts een
lijkje in de armen hield.

Het aanhoudend wiegen van kleine kin-
deren is daarom ook niet aan te bevelen.

Bewaart zorgvuldig al de num-
mers van De Landbouwer, want wij
geven een zelfde middel geene
tweede maal op.

Beschaving

Een onderzoek door de Brusselsche poli-
cie gedaan heeft menige zaken aan den dag
over den toestand der kinderen welke uitbe-
steed worden bij voedsters op den buiten.

De sterfte onder deze kinderen is over-
groot. De moeders zien niet allen om naar
hare kinderen; vele laten ze eenvoudig ten
laste der buitenlieden, aan wie de vroed-
vrouwen, welke als tusschenpersonen
dienst doen, ze toevertrouwen.

Eens de moeder verdwenen, wordt ook
geen kostgeld meer betaald.

En dan volgt natuurlijk de mishandeling
der arme kleine. Melk is te duur om hen te
voeden. Men geeft hen dan maar aardappel-
pap, zooveel zij slikken kunnen.

Van de 10 kinderen sterven er 8 aan buik-
vliesontsteking.

Die kindermoord gebeurt sedert jaren in
Midden-België.

En daar troont een vorst die den Congo
wil bescaven. En men sticht scholen te Gy-
seghem, waar jonge Congoleezen worden
opgevoed, terwijl de jonge Belgen eenige
mijlen van daar ellendig kreveeren.

Briefwisseling

UIT REECLOO

De werkstaking in de weverij Goethals is
ook geëindigd, helaas met eene neerlaag
voor de werklieden.

Door nood gedwongen zijn de werkstakers
verplicht geweest den arbeid te hernemen
en dertig der onzen zijn als slachtoffers ge-
vallen in dezen rechtvaardigen strijd.

Dertig werklieden, meest huisvaders, op straat
bij 't begin van den winter, 't is hard.

Onder de onzen is er een vriend, die vader
is van zeven kinderen, waarvan nog geen
enkel werkt. Gij kunt u voorstellen, vrienden,
wat er in dat huisgezin moet geleden wor-
den en eerstdaags kan het vriezen en sneu-
wen.

Het is om te schudden en te beven als
men daaraan denkt.

Ook verzoeken wij u, indien het mogelijk
is, toch iets te doen voor die diepbeproepte
familie, die zoo erg lijdt omdat een naastge-
vader zijn loon verdedigde, om zijne talrijke
familie te kunnen onderhouden.

Weet nu ook, vrienden, dat wij al gedaan
hebben wat mogelijk was om op eene vrede-
lievende wijze tot ons recht te komen.

Tot driemaal toe werd M. Goethals voor
den Werk- en Nijverheidsraad gedaagd,
zonder dat hij zich gewaardigde deze uitnodigin-
gen te beantwoorden.

Ziedaar den invloed der sociale wetten
van de klerikale regeering. Het in nu pre-
cies in de katholieke streken van België dat
de fabriekanten er mede lachen.

Ik moet u zeggen, waarde vrienden, dat
de meeste slachtoffers onder ons wel geloovige
menschen zijn die, al hebben zij de werkers-
partij lief, toch ter hark gaan.

Wat meent gij nu dat zij zullen denken en
doen, wanneer zij zien dat men hen aldus
alleen laat staan, verlaten door iedereen,
omdat zij als brave huisvaders streden voor
hun loon?

Wat zullen zij denken als zij zien dat al
wat rijk is, liberaal en klerikaal tegen hen
samenspant! Anders niet dan dat het eene
slechte bende is, die den godsdienst mis-
bruikt tot een middel om de werkende klas
onder den hiel te houden.

Verscheidene van ons zullen er zich wel
doorboeren, daar schrikken wij niet voor.
De ergste bekommring die wij hebben is
voor onzen ongelukkigen medebroeder met
al zijne kinderen en nog anderen die ook
diep ongelukkig zijn.

Een slachtoffer.

N. B. — Wij steunen dezen broederlijken
oproep van de slachtoffers van Eecloo. Is
er iemand die iets over heeft voor dien fa-
milievader met zijn zeven kinderen, wij zul-
len het gaarne ontvangen en inzamelen en
er onzen penning bij doen.

Wist er iemand van een beetje werk, dat
zou nog beter wezen.

De redactie.

De Advokaat en de Boer

Een boer kwam eens bij een advokaat om
naar den uitslag van een proces te ver-
nemen.

— Mijn goede vriend, zegde de advokaat,
uw proces is verloren, ik kan er niets meer
aan doen, gij moet tevreden zijn.

— Zoo, zoo, mijnheer de advokaat, dat is
erg, maar mag ik het papier zien, dat gij
voor mijne zaak hebt vol geschreven?

— Zeer gaarne, vriend, hier zijn de acten.

De boer doorbladerde den stapel papieren
en vond alles verschrikkelijk ver uit elkan-
der, en dan de meeste bladen nog maar half
vol geschreven en daarbij de rekening zoo
vreeselijk hoog.

— Daar verstaat gij niets van, vriend,
voegde hem de advokaat toe, dat heet acten
schrijven.

De boer kon alles niet betalen, maar bood
aan voor den advokaat op zijne landhoeve te
werken. De andere was tevreden en be-
steedde den boer een gedeelte koren te dor-
schen aan.

De boer kwam, maar legde de schoven
zoover uit elkander, dat hij er bijna geen
kon raken, zoodat het koren er meest in
bleef.

De advokaat maakte hem aanmerkingen
op zijn werk, maar kreeg ten antwoord:

— Daar verstaat gij niets van, mijnheer,
dat heet koren dorschen.

Links en Rechts

Meikevers. — Men weet hoeveel
schade de vetwormen of onvolgroeide mei-
kevers aan de landbouwers veroorzaken.

Het Staatsbestuur heeft besloten aan elke
lagere school eenige franks toe te staan, be-
stemd om in premien gegeven te worden aan
de schoolkinderen die het meest meikevers
aan den onderwijzer brengen.

In sommige streken is men door dit stelsel
erin gelukt de meikevers bijna geheel te doen
verdwijnen.

De gedode meikevers kunnen tot een
zeer goed mest gestampt worden.

Een slimme knecht. — Een heer
vroeg aan zijnen knecht, wat hij met de
brieven gedaan had, die op zijn bureau
lagen?

— Ik heb ze in den post gestoken, mijn-
heer.

— Maar er was een bij zonder adres!

— Ja, dat weet ik wel, maar ik dacht dat
mijnheer niet wilde geweten hebben voor
wien hij was.

Boter- en kaaskleursel. — 12 deel-
len droog extract van orlean worden gedu-
rende 3 dagen warm getrokken met 100 deel-
len olijsolie, alsdan tot bezinken gezet en
eindelijk gefiltreerd. Dan bekomt men kleur-
sel dat men in het donker moet bewaren.

Een ander voorschrijf luidt aldus: 2 deel-
len orlean worden met 1 deel sterken spiritus
goed doorengemengd, 8 dagen goed warm
getrokken, en alsdan met 6 tot 10 deelen olie
zoolag gekookt, totdat de orlean als donker-
bruine korreltjes geen kleurstof meer aan de
olie afgeeft.

Voor kaaskleursel wordt nog een weinig
kurkumawortel bijgevoegd.

Schandaal te Wondelgem. — In
plaats van zoo op de socialist te scheiden
zou het dompersgezette ons wel een epistel
mogen schrijven over zaken die hier de
grootste verontwaardiging verwekken en
zijne partij in haar waar daglicht stellen.

Men praat van een zeer godvruchtig man

die betref-
meisje.

De groo-
vernomen
gevonden
de zaak on-
commereel

Men sp-
vlucht van
van eene v-
gië... nat-
meisje.

Allo, Vo-
zijn van a-
u stipt kur-
wetende d-
heele wa-
te noemen.

Opslag
hunne kala-
brood met

De kooch
hunnen ka-
per 1000 l-
Eindelijk
opnieuw e-
het vleesch

Landv-
voorstel a-
moet uitbr-
betwistinge
landvette.

Plaats

— De kath-
raal Brass-
omdat zijn
vervangin-
heeren die
praten, wil-
gens ook s-
voor de s-
kazernen g-

Geheel
is onrecht-
worden af-
onophoude-
en vaderla-
aan komt
spoedig ee-
hooggeroe-
laten zij d-

Hij is

vrouw had
hoorde bal-
— Hoor
die schreeu-
Eens dat
velen, zegd-
— Neen,

Hoe le

11c afdeeli-
raad hebbe
voorgesteld
gevallen.
Hoe leer-
Het is n-
de werkli-
enkel patro-
ders van
nemen. Zo
Wat sch-
De patro-
ding bij de
van hen e-
wettelijke
oplossen.
Het zijn
alléén den

Hoe le

11c afdeeli-
raad hebbe
voorgesteld
gevallen.
Hoe leer-
Het is n-
de werkli-
enkel patro-
ders van
nemen. Zo
Wat sch-
De patro-
ding bij de
van hen e-
wettelijke
oplossen.
Het zijn
alléén den

Hoe leer

Het is n-
de werkli-
enkel patro-
ders van
nemen. Zo
Wat sch-
De patro-
ding bij de
van hen e-
wettelijke
oplossen.
Het zijn
alléén den

Het mo

onder het v-
volgens on-
zeggen, v-
De Stan-
der Geme-
commissar-
mond- en
zelfs teleg-
betrokken
vanger. I-
houden op
voorkome-
treden.

De ned

landsche
het volgen-
A. Met
wordt het
en varen-
de de ged-

en dat al
gen hen
het eene
enst mis-
nde klas

zich wel
et voor.
ebben is
der met
die ook

ffer.

derlijken
ecloo. Is
dien fa-
wij zul-
nelen en

verk, dat

htie.

oor

okaat om
te ver-

ivokaat,

ets meer

at, dat is
n, dat gij
n?

de acten.
papieren
it elkan-
naar half
ning zoo

vriend,

neet acten

aar hoofd
hoeve te
en be-
n te dor-

schoven

na geen

meest in

erkingen
word:

nijnheer,

S

hoeveel
ide mei-
kten,

aan elke

taan, be-
nden aan

seikevers

it stelsel
l te doen

tot een

En heer

met de

bureel

n, mijn-

res!

acht dat

en voor

- 12 deen

gedu-
roo deen-

gezet en
n kleur-

: 2 deen
spiritus

ed warm
elen olie

donker-
aan de

weinig

a. — In

schelden
a epistel

hier de
ken en
llen.
tig man

die betrekkingen had met een zeer jong meisje.

De groote koppen hebben er alles over vernomen — want men heeft hen samen gevonden in de broeikas — maar zij trachten de zaak onder den domper te houden en de commeen tot zwijgen te brengen.

Men spreekt verder van eene mislukte vlucht van het koppel naar Engeland en nog van eene verhuizing naar eene stad in België.... natuurlijk met banknoten van het meisje.

Allo, Volk, uwe mannen van Wondelghem zijn van alles goed op de hoogte en moeten u stipt kunnen inlichten, of gaat gij zwijgen, wetende dat de burgerwetten ons beletten de heele waarheid neer te schrijven en namen te noemen.

Opslag. — De bakkers der stad hebben hunne kalanten bericht dat de prijs van het brood met twee centiemmen opgeslagen was.

De koolmijnen van het Center hebben van hunnen kant, de huiskolen met een frank per 1000 kilos opgeslagen.

Eindelijk, kondigen de vleeschhouwers opnieuw een aanstaanden opslag aan van het vleesch.

Landvette. — De Kamer heeft een voorstel aangenomen, die de bevoegdheid moet uitbreiden van den vrederechter bij de betwistingen, betreffende den verkoop van landvette.

Plaatsvervangende en bloedwet.

— De katholieke minister van oorlog, generaal Brassine, is er van onder getrokken, omdat zijne confraters weigerden de plaatsvervangende af te schaffen. De katholieke heeren die altoos van liefde voor de armen praten, willen niet hebben dat de rijke jongens ook soldaat worden: dat is maar goed voor de armen. Die mogen zich in de kazernen gaan verbeesten.

Geheel het stelsel der plaatsvervangende is onrechtvaardig en het diende al spoedig worden afgeschaft. 't Is de rijke klasse die onophoudend spreekt van vaderlandsliefde en vaderlandsverdediging en als het er op aan komt soldaatje te spelen, betalen ze spoedig eene som gelds om zich van die hooggeroemde burgerplicht te ontmaken en laten zij dit alles aan de werklouwers over.

Hij is maar aangetrouwd. — Een vrouw had de gewoonte, telkens zij een ezel hoorde baken, te zeggen:

— Hoor, man, 't is een van uwe familie die schreeuwt.

Eens dat dit oud liedje hem begon te vervelen, zegde de man:

— Neen, vrouw, het is maar aangetrouwd.

Hoe leerrijk. — Voor de kiezing der 11^e afdeling van den Werk- en Nijverheidsraad hebben de patroons geen kandidaten voorgesteld en de kiezing is dus in 't water gevallen.

Hoe leerrijk is dit voorval!

Het is nu juist de 11^e afdeling waarvan de werklouwen-leden dompers zijn en geen enkel patroon gewaardigt zich met die verraders van den werkenden stand plaats te nemen. Zóó diep gaat hunne verachting!

Wat schoone les voor de werklouwen.

De patroons bewijzen door hunne onthouding bij deze kiezing, dat het bij geen enkel van hen ernstig is als zij spreken van op wettelijke wijze de sociale kwestie te willen oplossen.

Het zijn oude burgerlijke anarchisten, die alleen den baas willen blijven.

Veeziekten

Het mond- en klauwzeer in Nederland onder het vee uitgebroken schijnt inderdaad, volgens ons de plaatselijke bladen daarvan te getuigen, vrij ernstig te zijn.

De Staatscourant beveelt den burgemeesters der Gemeenten, door tusschenkomst van den commissaris der koningin, elk geval van mond- en klauwzeer zoo haast mogelijk, zelfs telegrafisch, kenbaar te maken aan den betrokken distriksveearts of dezes plaatsvervanger. Daarbij moeten zij nog het oog houden op de jaar- en veemarkten om, in voorkomend geval, snel en krachtig op te treden.

De nederlandsche minister van binnenlandsche zaken heeft door den Staatscourant het volgende bepaald:

A. Met ingang van 5 November 1896 wordt het vervoer van herkauwende dieren en varkens verboden uit een kring, bevattende de gedeelten der provinciën Noord-Brabant en Limburg, gelegen ten noorden en ten oosten van de lijn volgende:

a) de spoorlijn Willemoord Breda-Tilburg-Boxtel-Eindhoven.

b) den straatweg van Eindhoven over Geldrop, Heeze, Leende, Maarheeze, en Budel tot aan de Limburgsche grens;

c) de oostelijke grens van Noord-Brabant tot de grens gesneden door de spoorlijn Eindhoven-Venlo;

d) de spoorlijn Eindhoven-Venlo, tot aan de gemeente Venlo, vervolgens de westelijke en noordelijke grens der gemeente tot aan de Duitse grens.

In de gemeenten Vierlingsbeek, Maashees, Oploo, Sambeek en Boxmeer blijven de markten, openbare verkooppingen, tentoonstellingen en andere vereenigingen van herkauwende dieren en varkens verboden, van af 3 November.

Volgens den Limburger Koerier van 3 November waren te Bergen, bij den landbouwer Van Lin, 4 van de 9 stuks vee aangetast.

In zijn nummer van 5 November gaf hetzelfde blad nog als aangetast op 2 stallen te Groeningen, stallen te Huekelum en te Afferden.

Uit dit alles blijkt dat de ziekte wel ernstig bedreigt. Nu mond- en klauwzeer is eene bij uitstek besmettelijke ziekte. Van de asthme in den mond valt de klauw op de pooten en nier. De dieren staan geweldig veel uit en de melk, van de besmetten voorkomend, zou in de maag der verbruikers de ergste stoornissen veroorzaken.

Ongelukkiglijk zullen dus de grenzen alweer moeten gesloten worden, want de minister is verplicht den landbouw te steunen en te redden, doch de werklouwen zullen hun vleesch weer eenige stuivers duurder kunnen betalen.

LANDBOUW

Invoer van vee. — Sedert 1 Januari 1896 hebben de belgische landbouwers en beenhouders uit den vreemde ingevoerd:

	In oktober	Sedert januari (10 m.)
Stieren	532	5,939
Kleine stieren	62	804
Ossen	3,611	19,199
Kleine ossen	148	916
Kalveren	1,132	15,045
Koeien	1,319	24,802
Vaarzen	3,520	34,345
	10,324	101,050

Al dat vee komt natuurlijk meest uit Holland. Argentina heeft echter, sedert 1 Januari 1891, 4176 ossen ingevoerd.

Zooals men ziet, ligt er voor onzen veeweek nog een ruim veld open. In België moet de landbouwer zich meer en meer toeleggen op het voortbrengen van zwaar vee, dat te gelijk goed is voor de slachtbank en de melkerij.

De invoer van schapen en lammeren bedroeg in oktober 23,649 stuks en gedurende de tien eerste maanden.

In de maand oktober zijn aan de grensstatie Rozendaal ontsmet 4201 veevagens, tegen 432 in oktober 1895. Berekend aan 10 stuks vee per wagon bedroeg de veeinvoer in oktober 12,010 stuks, eene waarde vertegenwoordigende van 850,000 gulden.

MELKERIJ

Melkerij. — Om het oprichten van samenwerkende melkerijen nog meer te bevoorstellen en aan te wakkeren, zal het niet van belang ontbloot zijn, even aan te halen welke hare voordeelen zijn:

Eene gewone koe geeft jaarlijks omtrent 2300 liters melk.

Met den middelpuntvliedenden afroomer bekomt men betere en meer boter.

Men bespaart met het nieuw stelsel, ongeveer 4 liters melk per kilo boter. Deze boter wordt doorgaans minstens 25 centiemmen meer dan de kilo gewone boter betaald.

Het oud stelsel geeft ons op 30 liters melk een kilo boter; het nieuw stelsel op 26 liter een kilo boter.

Oud stelsel 2,500 lit. : 50 lit. = 83 kil. boter. Nieuw stelsel 2,500 lit. : 26 lit. = 96 kil. boter.

A. 85 kil. boter à 2,30 = fr. 190,00 B. 96 kil. boter à 2,35 = fr. 224,00

De melk is beter ontroomd A. 2000 lit. zure ontroomde melk aan 3 c. de lit. = fr. 60,00 B. 2000 lit. zoete ontroomde melk aan 5 c. de lit. = fr. 100,00

Opbrengst (oud stelsel) fr. 250,90 Samen (nieuw stelsel) fr. 344,80

Dit geeft dus een verschil per koe, ten voordeele der samenwerkende melkerijen van 344,80 — 250,90 = 93,90 fr.

De bewerkingskosten der melk in samenwerkende melkerijen beloopt ongeveer 17,50 fr. per jaar en per koe.

Daarenboven hoeveel werk, moeite, reizen om te verkoopen enz. gespaard. Telt men al die uitgaven eens na, die bewerking der boter en haar verkoop na zich slepen, dan zal men zich haasten die nuttige instelling bij te treden. St. B.

Leest en verspreidt dit blad

Fruitboomen langs de wegen

L'Echo Forestier, een fransch blad, vat als volgt de argumenten samen van M. Barthet, voorzitter der fransche Société Horticole et Forestière, ten voordere van het planten van fruitboomen langs de openbare wegen:

« Er is geene spraak meer van de wegen te beplanten, zelfs met olmen, beuken en andere boomen, want deze zaak is sedert lang gewonen, dank aan de gekende landbouwkundigen.

In vele plaatsen heeft men alleen uit winstbejag boomen geplant die eenig voordeel afwerpen, zooals den moerbeziënboom in het Zuiden, den notenboom in het Oosten, den kastanjeboom in het Westen, den kersenboom langs de kusten, den appelboom en den perenboom in Normandië, in Bretagne en Picardië.

Daarenboven waren deze beplantingen met fruitboomen slechts persoonlijke of afzonderlijke ondernemingen, al kunnen eigenaars en regeeringen er hun voordeel mede doen, dank aan de ondervindingen welke men opgedaan heeft.

De buurlanden hebben deze zaak beter begrepen: Zwitserland gaf het voorbeeld, België en Luxemburg volgden, Duitschland, Saxen en Württemberg trekken reeds miljoenen van hunne beplantingen.

De duitse provinciën hebben zelfs scholen ingericht voor opzichters, hoveniers, kantoniers en boomkwekers, waar openbare leergangen worden gegeven over het nut der fruitboomen, het aanleggen van kwekerijen; zij hebben zelfs openbare kwekerijen van fruitboomen ingericht en jonge boomen worden er kosteloos uitgedeeld, zowel aan personen als gemeentebesturen.

Van af het twintigste jaar der beplantingen kan men de middelbare winst per fruitboom op 15 tot 35 fr. per jaar schatten.

In Elzas-Lotharingen wint men thans reeds tot 150,000 fr. per jaar met de fruitboomen langs de openbare wegen en dit cijfer zal zeker nog veel meer dan verdubbelen, misschien stijgen tot 150 en 200 fr. per volwassen fruitboom.

Dit zijn officiële en onloochenbare cijfers.

De bijzonderste opmerking die men maakt tegen deze onderneming is deze: « men zou het fruit stelen. »

Dit gezegde is belachelijk!

De reizigers die een appel of eene peer zouden nemen zouden op verre na zooveel nadeel niet doen als thans de rupsen.

Of zouden de menschen der negentiende eeuw misschien barbaarscher zijn dan de russische pope die zijne boetelingen veroordeelde « om » fruitboomscheuten te gaan enten op de wilde » boomen, ten einde de reizigers in staat te stellen hunnen dorst aan de vruchten te lessen » schen »?

Daarenboven, wanneer de besturen het fruit verkoopen op den geschikten oogenblik, dan zal de bewaker er wel voor zorgen dat het geëerbiedigd wordt op eenige onbeduidende verliezen na.

De landen waar de wijnstokken staan leveren treffende voorbeelden op van den eerbied die men weldra voor het fruit langs den openbaren weg zou hebben. Niemand raakt daar de bekoerende druiven aan, tenzij voor eene dringende behoefte, dus zonder er misbruik van te maken.

Niemand zal op een boom gaan klauteren om eene kers te stelen en niemand zal naar een steen grijpen om een appel af te werpen, want beide vruchten zullen weldra in overvloed aanwezig zijn — zij zullen dadelijk het gevaar niet meer waard zijn.

Men begrijpe daarenboven dat wij geene prachtfruitboomen vragen, maar markfruit, voor het alledaagsch verbruik, fruit dat nuttig is voor den handel, voor de nijverheid, dat kan geperst of gedroogd worden.

Zeer onlangs heeft men aan onzen eisch nog toegegeven in het departement der Yonne en in de Ardennen. Overal heeft men hier den peereboom verkozen voor den alcohol dezer vrucht.

Wij kunnen deze eischen volmondig goedkeuren. Zelfs in dorpen van ons Vlaanderen vindt men langs de wegen en de openbare plaatsen fruitboomen — vooral notenboomen — die het eigendom der gemeenten zijn en niemand denkt er ooit aan die boomen te schenden of de vruchten te rooven.

Rundvee en schapen uit België

De Hollandsche Staatscourant bevatte dezer dagen de volgende ministerieele schikkingen betreffende den invoer van rundvee en schapen uit België.

« Met intrekking van vroegere ministerieele beschikkingen van 20 Mei 1896 en 6 Februari 1896 betreffende den invoer uit België van rundvee en schapen, bestemd voor de slachtbank (daarom begrepen de export-slachterijen) wordt thans bij ministriele beschikking van 10 November afwijking van de verbodsbepalingen in het koninklijk besluit van 8 December 1870 Stbl. n. 194 toegestaan, op de volgende voorwaarden:

» A. Bij invoer van rundvee, schapen en geiten, bestemd voor fokkerij.

» B. Dat aan de eerste kantoor worde overgelegd eene ambtelijke verklaring van de overheid van de plaats van de herkomst binnen de laatste 8 dagen afgegeven, ten bewijze;

» a. Dat de dieren, waarvan de leeftijd en het signalement te vermelden zijn, gedurende de laatste 20 dagen te dier plaats verbleef hebben gehouden; — en b., dat te dier plaatse, wanneer het rundvee betreft, in de laatste 12 jaren geen besmettelijke longziekte en in de laatste 6 weken geene veepest en geen mond- en klauwzeer, wanneer het schapen betreft, in de laatste 6 weken geene veepest, geen mond- en klauwzeer, geene schaapspokken en geen rotkreupel, wanneer het geiten betreft, in de laatste 6 weken geen mond- en klauwzeer en geene schaapspokken zijn voor gekomen.

» 2° dat de dieren aan het eerste kantoor door den district-veearst of een zijner plaatsvervangers worden gekeurd en gezond bevonden. Deze veearts is bevoegd, wanneer eenige overweging van veterinaire aard hem daartoe aanleiding geeft, den invoer slechts toe te laten onder voorwaarde, dat de dieren zoo spoedig mogelijk, afgescheiden van ander vee, naar de plaats van bestemming worden doorgevoerd, aldaar gedurende de 15 volgende dagen af gezonderd worden gehouden en na dien termijn niet met ander vee in aanraking gebracht worden, dan na door den districts-veearst of een zijner plaatsvervangers op nieuw te zijn gekeurd en gezond bevonden;

» B. Bij invoer van rundvee, schapen en geiten, bestemd voor de slachtbank, daaronder de export-slachterijen:

» 1° sub A. 1°;

» 2° dat de dieren, zoo spoedig mogelijk, afgescheiden van ander vee, naar de plaats van bestemming worden doorgevoerd, per spoor, zonder overlading in afzonderlijke, gesloten en verzegelde wagens;

» 3° dat de ontzegeling van de wagens op de plaats van bestemming niet geschiedde, dan in tegenwoordigheid van den district-veearst of een zijner plaatsvervangers;

» 4° dat de dieren, op de plaats van bestemming, onder politie-toezicht, zoowel ontladen als vervoerd worden naar de slachtplaats, alwaar zij van ander vee afgezonderd zijn te houden en binnen 24 uren, mede onder politie-toezicht worden geslacht;

» C. Bij doorvoer van rundvee, schapen en geiten: dat de dieren, na aan het eerste kantoor door den district-veearst of een zijner plaatsvervangers te zijn gekeurd en gezond bevonden, zoo spoedig mogelijk, afgescheiden van ander vee, worden doorgevoerd per spoor, zonder overlading, in afzonderlijke, gesloten en verzegelde wagens.»

Iets over Dierenvoeding

Onder de menigvuldige voedingsmiddelen der dieren, b. v. der koeien, is de bijzonderste wel de lijnkoek of lijnmeel. Men heeft daartusschen ook 2 bijzondere en veel gebruikte soorten, namelijk: de Inlandsche lijnkoek en de Amerikaansche.

Wij willen voor de buitenlieden doen zien, welke van de twee de beste en voordeligste voeding is.

Onder scheikundig oogpunt bevat Inlandsche lijnkoek 28,63 t. h. eiwit » » 10,60 t. h. vet Amerikaansche » 36,25 t. h. eiwit » » 7,97 t. h. vet

Daaruit kan men zien dat de Inlandsche lijnkoek armer is aan eiwit en vetter dan de Amerikaansche.

Deze uitslag wordt ons bevestigd door de ontleding welke reeds gedaan zijn.

Als wij den prijs berekenen der voedende eenheid dezer stoffen, dan vinden wij voor den Inlandschen lijnkoek 0,10 fr. en voor den Amerikaanschen 0,08 fr. Dit verschil moet ons niet verwonderen, daar deze gemiddeld 2 à 2,50 fr. per 100 kilos minder kost.

Bovendien is de Amerikaansche veel zuiverder als de Inlandsche. Het is bijna onmogelijk in den handel zuiver Inlandsche lijnkoek te vinden.

Dit komt, omdat het zaad waaruit hij geslagen wordt vermengd is met onkruidnooten en niet voldoende gekuischt wordt alvorens geplet te worden.

Waarom verkiezen de landbouwers het Inlandsch lijnmeel?

1. Omdat de landlieden denken dat het Inlandsch lijnmeel voortkomt van vlaszaad hier ten lande gekweekt, om welke reden dan ook het beter zou moeten zijn dan het uitlandsche.

Dit is eene dwaling.

In de olieslagerijen van België wordt lijnmeel uitsluitend vreemd lijnzaad gebruikt. Ziedaar eene reden waarom men het Inlandsch lijnmeel de voorkeur niet mag geven.

2. Omdat de Inlandsche lijnkoek, in

water geroerd, eene slijmerige brei geeft, als de Amerikaansche.

Deze slijmerige aanschijs is zeer aanlokkelijk, bijzonder de frissche geur welke de reukorganen komen streelen, wanneer deze lijnkoek verward wordt.

Dat de brei met Inlandsch lijnmeel meer slijmerig is en beter reikt dan de Amerikaansche, vindt men in de reden dat de Inlandsche rijker is aan vet.

Het is klaar dat men liever een smakelijk maal nuttigt, maar hoever zou men geraken met smakelijke eetwaren te nuttigen waar weinig of geen kracht tot voeding aanwezig is?

Om onze koeien te vetten, zou men dus deze voedsels moeten verkiezen waarvan de inhoud van eiwit grooter is dan deze van het vet.

Nochtans moet het Amerikaansch lijnmeel niet onderdoen in de smakelijkheid met de Inlandsche koek.

3. Men heeft den Inlandschen altijd gebruikt en zien gebruiken, en men is er altijd tevreden over geweest.

Heel goed en wel, maar men mag geen slaaf van zijne gewoonte worden, even zoo goed ware het de koeien klein en mager te houden, zij zijn immers mager en teer op de wereld gekomen.

Moest gij buitenlieden zoo redeneeren, dan waart gij in uw eigen nadeel.

Zoekt en overweegt welke de beste en tevens de goedkoopste middelen zijn om van uwe stalbeesten echte schatten te maken.

Het Inlandsch lijnmeel onderscheidt zich van den Amerikaanschen lijnkoek aan de kleur. 't Is gewoonlijk wat bruiner, en als zij zeer bruin lijnmeel kunnen krijgen, zouden de landlieden gaarne 0,50 à 1 fr. meer per 100 kilos geven.

Zij hebben ongelijk. In den handel is het zeer gemakkelijk en het kost niet veel om zeer bruin lijnmeel te leveren. Zoo zijn er ook die zoo eenvoudig en met veel winst hun lijnmeel bruinen met mostaard, dus bedriegen zij de landbouwers.

Als gij nu Inlandsch meel koopt aan 15 f. de 100 kilos, denkt niet dat ge zeer zuivere waar hebt; neen, in 't geheel niet, ge krijgt van 1 tot 1,5 t. h. meer vet maar eenige per centen minder eiwit, het is te zeggen een mengsel.

Ge betaalt dus eenvoudig 1,50 tot 2 fr. de 100 kilos meer voor de naam Inlandsch op uwe factuur te zien.

Dus, landlieden, overweegt goed en bedient u van goede waren, dan zult gij uwe centen in uwe kas kunnen leggen in plaats van ze in de handen te geven van hen die het niet verdienen.

De kunstenaar en de dief. — Een arme kunstenaar werd eens uit zijn slaap gewekt door eenen dief die met een valschen sleutel zijne kast open maakte.

Toen hij den man aan het werk zag, begon hij hardop te lachen. De dief die zich ontdekt zag, kwam met eene bedreiging voor het bed van den bestolene.

Deze lachte nog harder; toen vroeg hem de dief waarom hij lachte.

— Omdat gij zoo dwaas zijt, bij nachte, op levensgevaar, bij mij binnen te sluipen, en met een valschen sleutel geld in mijne kast te zoeken, waarin ik zelf het nog niet met den echten sleutel en op klaarlichten dag kan vinden.

Over het scheeren van paarden. — Stellen wij ons de vraag: Wanneer moeten wij een paard scheeren? dan kunnen wij onmiddellijk daarop laten volgen: 't Is noodig en nuttig, dat een paard twee maal in den winter geschoren wordt; den eersten keer in de maand November; den tweeden keer, als de behoefte er aan zich doet gevoelen: als het haar weer te lang en te dicht wordt. Dit is de beste manier van handelen.

Wil men zich slechts eenmaal de moeite van scheeren geven, dan wacht men daarmee gewoonlijk, totdat het paard al zijne winterharen heeft, 't is te zeggen tot in de maand December, maar deze handelwijze is niet goed, ja veel meer slecht. Immers op dien tijd is het gewoonlijk koud, en de overvang van warmte tot koud is dan voor het dier te plotseling en hiervan is dikwijls het gevolg: zware verkoudheid of nog erger ziekten.

Scheert dus uwe paarden tweemaal in éénen winter en ge maakt ze gehard tegen het gure winterweer, ongevoeliger voor strenge koude.

Wortelen, rapen en aardappelen bewaren. — Om wortels, rapen en aardappelen goed te bewaren is het voldoende die in den kelder met eenige lagen fijn

zand te bedekken; eene laag vruchten, dan eene laag zand, enz.

Om aardappelen te bewaren legge men op de plaats daarvoor geschikt eene dikke laag houtskool. Daardoor zullen de aardappelen goed blijven en van schieten bevrijd zijn.

STRIJDPENNING

Ten voordeele van De Landbouwer

Cent. Van een opsteller van « De Landbouwer », 0,25.

Postaeker. — Een socialist die vraagt dat men zijn voorbeeld volg, 0,50.

Loochristy. — Ik geef 10 centiemmen voor de Landbouwer, niets voor de Landwacht, al waschende, 0,10. — Eene vrouw die haar blad betaalt, 0,05. — Een landbouwer die vraagt zijn voorbeeld te volgen, 0,05.

Meerendree-Lovendegem. — De propagandisten, 0,52.

Waerschoot. — Van een boer, 0,10. — Van een boer onder het afnemen v n een Landbouwer, 0,05.

Moerbeke. — Omdat alle boeren zooveel mogelijk den Landbouwer zouden steunen, 0,10.

Baelegem. — Omdat de pastoor van Baelegem geen gazetten meer in de kerk zou uitdeelen, 0,11.

Mechelen. — Omdat Thilo zijne Schetsen van den Buiten, in b ochuur zou uitgeven, 0,10. — Omdat hij ze zou laten verkoopen door de rondragers van De Landbouwer, 0,10. — Omdat hij ze aan den prijs van 10 centiemmen zou stellen, 0,10. — Omdat de lengens van Staaf niet meer zouden geloofd worden, 0,10. — Een Machening die geeft en voor de lasteraars zijn schouders ophaalt, 0,10.

Elzene. — Een onbekende, 0,10.

Abonneert U op

VOORUIT

Orgaan der Belg. Werkl.-Partij
verschijnende 7 maal per week
Redactie en Administratie

Vooruit, Garenplaats, Gent

ABONNEMENTSPRIJS VOOR BELGIË

Drie maanden fr. 2,50
Zes maanden fr. 5,00
Een jaar fr. 10,00

VOORUIT geeft een uitgebreid Kamerverslag

Leest

DE WERKER

Socialistisch Dagblad
verschijnende te Antwerpen

Redactie en Administratie

146, Diepestraat, 146

ABONNEMENTSPRIJS VOOR BELGIË

Drie maanden fr. 2,00
Zes maanden fr. 4,00
Per jaar fr. 8,00

Jaar- en Paardemarkten

MAAND NOVEMBER

Dinsdag 1. — Cruyshautem en Thourout.
Donderdag 3. — Steenhuyze-Wynhuyze.
Maandag 7. — St-Nikolaas.
Maandag 14. — Genck (veemarkt).
Donderdag 17. — Tongeren (paardenm.).
Zaterdag 26. — Aarsele (alleen jaarm.).

Feoren in België

Gedurende de wintermaanden December, Januari en Februari worden er in België geene feoren gehouden.

Wekelijksche Markten

(N.B. — De markten, waarachter deze (v) letter staat, worden daags te voren, en die met deze (n) letter, daags nadien gehouden, indien zij op een heiligendag vallen.)

A. Boter-, Eieren- en Groenselmakten

I. Oost-Vlaanderen

Maandag. — Te Gaver, Knesselare (groensel), Maldegem, Oosterzele (v), St-Gillis-Waas.

Dinsdag. — Te Assenede, Borchem (v) (aardappelen), Beveren (v), Bottelare (v), Caprijke, Cruyshautem, Lede, Ninove (v) Somergem, Sottegem (v), Waasmunster (v), Watervliet (groensel), Zele.

Woensdag. — Te Aalter (v), Deinze (v), Herzele, Kieldrecht, Lokeren, Nederbrakel, Oordgem (v), Ronse (v), Waarschoot, Wijnghe.

Donderdag. — Te Buggenhout (boter), Loochristy (v), Wetteren.

Vrijdag. — Te Baasrode (v), Gent, Ledeberg, Ninove (v), Sinay (v), Temeche.

Zaterdag. — Te Bassevelde, Isenberge, Lebbeke (v), Nazareth, Nederbrakel, Sleidinge (v), Stokene (v).
Te Gent alle dagen visch, groensel, fruit, aardappelen.

II. West-Vlaanderen.

Maandag. — Blankenberge, Comines, Diksmuide, Moorslede (v), Oostende (v), Poperinge (v).

Dinsdag. — Aartrijcke, Couckelare (v), Ghistel, Nieuwpoort, St-Deijns, Wacken, Wervicq.

Woensdag. — Ansegem (v), Langemarck (v), Meulebeke, Poperinge (v), Wijnghe.

Donderdag. — Comines, Harelbeke (v), Leysele, Loo-in-Veurne-Ambacht (v), Meessen, Oostende (v), Ruddervoorde (v), Staden, Ternath (v), Thielt.

Vrijdag. — Ardoye, Blankenberge, Handzaeme, Merckem, Moorseele, Nieuwpoort, Reninghen, Waasten, Wervicq.

Zaterdag. — Aarsele, Avelgem, Brugge (v), Herseaux, Isegem, Lichtervelde, Oostende (v), Waeregem (v).

III. Antwerpen

Maandag. — Arendonck (v), Baelen (v), Beersse (v), Boom (v) (groensel), Bornhem, Casterlé, Herenthals, Heyst-op-den-Berg, Hoogstraeten, Meerhout, Morckhoven, Rethy (v), Thielen (v), Veerle, Vorsselaar (v), Westmeerbeek, Zoerle-Parwijs.

Dinsdag. — Briendonck (v), Desschel (v), Herenthout, Iteghem (v), Lille, Meerle (v), Meir (v), Merxplas (v), Minderhout (v), Moll (v), Norderwijk, Rijkvorsel (v), Schriek (v), St-Amands (Puurs) (v), Weelde (v), Westerloo (v), Zoersel.

Woensdag. — Antwerpen (groensel), Putte (arrond. Mechelen), Willebroeck (v), Wortel (v).

Donderdag. — Boom (v), Puurs (v).

Vrijdag. — Antwerpen, Duffel (v).

Zaterdag. — Boom (v) (groensel), Gheel, Gierle (v), Lichtaart (v), Lier, Mechelen (v), Oelen, Turnhout, Wechelderzande (den Maandag in geval van feestdag), Wiekevorst.

IV. Brabant

Maandag. — Geldenaken, Keerbergen, Leuven, Zoutleeuw (van 15 Juli tot 15 November).

Dinsdag. — Aarschot, Galmaarde (v), Genappe, Hal (v) (groensel), Huldenberg (v), La Hulpe, Londerzeel (v), Opwijk, Perwez, Tervuren, Thienen.

Woensdag. — Diest, Leuven, Vilvoorden, Waver (groensel).

Donderdag. — Aarschot, Hal (v), groens., Overijssche.

Vrijdag. — Genappe, Leuven, Perwez, Thienen.

Zaterdag. — Aarschot (groensel), Diest, Hal (v) (groens.), Malderen (v), Vilvoorden, Waver (groens.).

Alle dagen groensel te Schaarbeek en Sint-Jans-Molenbeek.

V. Limburg

Maandag. — Lommel, Maaseik (groensel), Quaede-Mechelen (v).

Dinsdag. — Hasselt (v), Lummen, St-Truiden, Tongeren.

Woensdag. — Bilsen, Bocholt, Coursel, Eben-Emael (groensel), Maaseik (groensel), Oostham.

Donderdag. — Peer, Tongeren.

Vrijdag. — Bree, Hasselt (v), Lanaeken, Lille-St-Hubert, Maaseik (groensel), St-Truiden.

Zaterdag. — Overpelt, Tongeren.

B. Allerlei waren

I. Oost-Vlaanderen

Maandag. — Geeraardsbergen, Maldegem, Rupelmonde, Swevozele. — **Dinsdag** Somergem, Zele. — **Woensdag** Deinze (v) (zingelkalotten), Herzele, Nederbrakel, Ronse (v), Wijnghe.

Donderdag Audenaarde (v), Denderhaute, Eecloo (v), St-Nikolaas (v). — **Vrijdag** Geeraardsbergen, Gent (bloemen, vogels, honden, konijnen), Ledeberg, Temeche. — **Zaterdag** Aalst, Hamme (eetwaren), Lebbeke (v), Nederbrakel, Sijngem. — **Zondag** Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Alveringhe, Kortrijk. — **Dinsdag** St-Deijns. — **Woensdag** Meulebeke, Thourout, Veurne (v).

Donderdag Staden, Watou (v). — **Vrijdag** Ardoye, Handzaeme, Oost-Roosebeke (v), Poperinge (v), Ruysselede. — **Zaterdag** Isegem, Lichtervelde, Meenen, Waregem (v).

III. Antwerpen

Dinsdag Schelle (v), St-Amands (Puurs) (v). — **Vrijdag** Antwerpen. — **Zaterdag** Mechelen (v), Turnhout.

IV. Brabant

Dinsdag Assche (v), Galmaarde (v). — **Woensdag** en **Zaterdag** Diest.

V. Limburg

Woensdag en **Zaterdag** St-Truiden.

C. Ellegoederen en Kleedingstukken

I. Oost-Vlaanderen

Dinsdag Gent (oude kleeren), Somergem, Sotteghem (v), Zele. — **Woensdag** Deinze (v), Wijnghe.

Donderdag Steenhuyze-Wijnhuysen. — **Vrijdag** Gent, Ledeberg, Temeche. — **Zaterdag** Gent (oude kleeren), Lebbeke (v), Nazareth. — **Zondag** Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Blankenberge, Oostende (v). — **Woensdag** Meulebeke. — **Donderdag** Harelbeke (v), Oostende (v), Staden, Ternath (v). — **Vrijdag** Ardoye, Blankenberge, Handzaeme. — **Zaterdag** Isegem, Oostende (v), Waregem (v). **Zondag** Waasten.

III. Antwerpen

Dinsdag Briendonck (v). — **Donderdag** Boom (v).

IV. Brabant

Dinsdag Galmaarde (v), Londerzeel (v). — **Woensdag** en **Zaterdag** Diest.

D. Veemarkt

I. Oost-Vlaanderen

Maandag Dendermonde (vee, wild, vogel), Geeraardsbergen. — **Dinsdag** Gent (kiekens). — **Woensdag** Gent, Lokeren, Ronse (v). — **Donderdag** St-Nikolaas (v), Wetteren. — **Vrijdag** Gent.

II. West-Vlaanderen

Maandag Ghistel, Kortrijk. — **Dinsdag** Brugge (v) (hoornvee). — **Donderdag** Brugge (v) (schaap, kalv., huid, roet). — **Zaterdag** Roesselaere (om 2 ure), Waregem (v), Ieperen. — Alle Maandagen vellenmarkt, in het slachthuis, te Kortrijk.

III. Antwerpen

Maandag en **Woensdag** Antwerpen. — **Dinsdag** Lier, Schelle (v), St-Amands (Puurs) (v). — **Donderdag** Lier, Mechelen (v) (Neckerspoel). — **Vrijdag** Mechelen (v) (Neckerspoel). — **Zaterdag** Mechelen (v) stad.

IV. Brabant

Maandag Geldenaken, Leuven, paard en vee. — **Dinsdag** en **Vrijdag** Thienen. — **Woensdag** Diest, Waver, hoornvee. — **Donderdag** Hal (v), Overijssche.

V. Limburg

Dinsdag Hasselt (v) hoornvee. — **Donderdag** Tongeren. — **Vrijdag** Hasselt (v) kalveren. — **Zaterdag** St-Truiden, Tongeren.

E. Verkenmarkt

I. Oost-Vlaanderen

Maandag Geeraardsbergen. — **Woensdag** Deinze (v), Ronse (v). — **Zaterdag** Nazareth.

II. West-Vlaanderen

Donderdag Brugge (v) vette, Ternath (v). — **Vrijdag** Handzaeme. — **Zaterdag** Brugge (v) magere, Lichtervelde, Waregem (v).

III. Antwerpen

Donderdag Putte (arr. Mechelen). — **Vrijdag** Berlaer, in den winter. — **Zaterdag** Mechelen (v), Turnhout.

IV. Brabant

Dinsdag Londerzeel (v), Opwijk, Thienen. — **Woensdag** Diest, Waver.

V. Limburg

Dinsdag Hasselt (v). — **Woensdag** en **Donderdag** Tongeren. — **Vrijdag** Bree, Lanaken. — **Zaterdag** St-Truiden.

F. Vlasmarkt

I. Oost-Vlaanderen

Dinsdag Zele. — **Woensdag** Deinze (v). — **Donderdag** Buggenhout. — **Zaterdag** Stekene (v).

II. West-Vlaanderen

Woensdag Meulebeke. — **Zaterdag** Waregem (v).

III. Antwerpen

Maandag Bornhem. **Dinsdag** St-Amands (Puurs) (v). — **Woensdag** Putte (arr. Mechelen).

IV. Brabant

Dinsdag Galmaarde (v). — **Zaterdag** Malderen (v).

G. Graanmarkt

I. Oost-Vlaanderen

Maandag Dendermonde. — **Dinsdag** Beveren (v), Lede, Sottegem (v), Watervliet, Zele. — **Woensdag** Nederbrakel. — **Donderdag** Buggenhout. — **Vrijdag** Gent. — **Zaterdag** Lebbeke (v), Nazareth, Nederbrakel. — **Zondag** Ledeberg.

II. West-Vlaanderen

Maandag Kortrijk. — **Dinsdag** Nieuwpoort. — **Woensdag** Ansegem (v). — **Donderdag** Harelbeke (v), Ternath (v). — **Vrijdag** Nieuwpoort, Poperinge (v). — **Zaterdag** Avelgem, Brugge (v), Isegem, Rousbrugge, Haringhe, Waregem (v).

III. Antwerpen

Maandag Bornhem. — **Dinsdag** St-Amands (Puurs) (v). — **Donderdag** Boom (v). — **Vrijdag** Antw., Duffel (v). — **Zaterdag** Lier, Mechelen (v), Turnhout.

IV. Brabant

Maandag Geldenaken, Leuven. — **Dinsdag** Galmaarde (v), Huldenberg (v), Londerzeel (v), Opwijk, Perwez, Tervuren, Thienen. — **Woensdag** Diest, Mercktem, Vilvoorden. — **Vrijdag** Leuven, Perwez, Thienen. — **Zaterdag** Diest, Hal (v), Vilvoorden.

V. Limburg

Maandag Maaseik. — **Dinsdag** Hasselt (v), Stockheim. — **Woensdag** Eben-Emael, Reckheim. — **Donderdag** en **Zaterdag** Tongeren. — **Vrijdag** Hasselt (v).

H. Landbouwwerktuigen

Dinsdag Galmaarde (v) (Brabant).
Zaterdag Isegem, Waregem (v) (West-Vlaanderen).

Maandelijksche Veemarkten

I. OOST- EN WEST-VLAANDEREN

Geeraardsbergen, den 1^{en} maandag van de maand; Nieuwerkerke, den 1^{en} maandag van juni, juli, augustus, september en oktober; Ninove en Sottegem, den 1^{en}, Nieuwpoort, den 2^{en} en Ghistel, den 3^{en} dinsdag der maand; Aalter, Herzele en Ronse den 1^{en}, en Deinze en Nederbrakel den 3^{en} woensdag der maand; Thourout, den 1^{en} woensdag van januari, feb., maart, april en mei; Oudmaarde en Thielt, den 1^{en} en Oostakker, den 3^{en} donderdag der maand; Lampernes den vrijdag vóór den 2^{en} zaterdag der maand; Ghyverinchove, den 1^{en} vrijdag der maand; Waregem, Ieperen en Veurne, den 1^{en}, Alveringhe, den 2^{en}, Loo den 3^{en}, Dixmude den 4^{en} en Nieuwkapelle den 5^{en} zaterdag der maand; Aalst den 3^{en} zaterdag van elke maand, uitgenomen november en oktober; Pervijse den 1^{en} zondag van elke maand.

II. ANTWERPEN

Arendonck den maandag vóór den 1^{en} dinsdag der maand; Baelen, 2^{en} maandag; Brochem, 3^{en} dinsdag; Desschel, 1^{en} maandag; Duffel, 3^{en} dinsdag; Gheel (vee en verken), 2^{en} dinsdag; Grobbendonck (v), 3^{en} dinsdag; Halle (v), 2^{en} donderd.; Herenthals, 1^{en} maandag; Herenthout, 4^{en} dinsdag; Heist op den Berg, 3^{en} donderdag; Hoogstraeten, 3^{en} dinsdag; Iteghem, 3^{en} maandag; Lomholt, 2^{en} dinsdag; Meerhout, 1^{en} maandag; Moll, laatste maandag; Nijlen, 2^{en} dinsdag; Olmen, 3^{en} maandag; Oostmalle, laatste dinsdag; Rethy, 3^{en} maandag; Thielen (v), 3^{en} maandag; Turnhout (v), 1^{en} dinsdag; Veerle, 1^{en} maandag; Vorsselaar (v) 3^{en} donderdag; Watervliet (v), 3^{en} dinsdag.

III. BRABANT

Diest, 1^{en} woensdag; Galmaarde, laatste dinsdag.

IV. LIMBURG

Tongeren, den 2^{en} donderdag.

Gent, druk.-uitg., J. Reyniers, Boomgaardstr. 2.